

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje osobnosti právníka a politologa Zdeňka Mlynáře v době jeho působení na Ústavu státu a práva Československé akademie věd. Zdeněk Mlynář patřil k vůdčím osobnostem a ideologům Pražského jara, v první polovině roku 1968 byl členem a posléze tajemníkem Ústředního výboru KSČ a osobně se podílel na politické části Akčního programu komunistické strany. Jeho ideologický vývoj však nebyl přímočarý, vedl od oddaného ideologa a dogmatika padesátých let k reformátorovi druhé poloviny let šedesátých, přičemž po celou tuto dobu Mlynář působil na vědeckém pracovišti Akademie věd v oboru teorie práva. Předkládaná práce mapuje Mlynářův ideologický a názorový vývoj v tomto období, především na základě jeho publikační činnosti, ale také archivních materiálů.

Pro účely práce bylo více než dvanáctileté působení Zdeňka Mlynáře na Akademii věd rozděleno do tří úseků: období aspirantury mezi lety 1957 a 1959, dále období jeho působení v čele Oddělení teorie státu a práva v letech 1960–1966 a následně období práce na politické reformě, přičemž zvláštní pozornost je věnována fungování interdisciplinárního týmu „Rozvoj politického systému v socialistické společnosti“, jehož vznik Mlynář inicioval a následně jej vedl. Závěrečná kapitola potom pojednává o způsobech, jakými se vedení Ústavu státu a práva vyrovnalo se změnou politiky v roce 1968 a nástupem normalizace. Zdeněk Mlynář, který byl v té době již vyloučen z komunistické strany a nebyl pracovníkem Ústavu, byl označen za jednoho z nejvýraznějších představitelů revizionismu na Ústavu a jeho práce byly podrobeny ostré kritice.

Cílem práce je podat přehled Mlynářovy vědecké práce, také v souvislosti s jeho politickým působením, kterému byly mnohé jeho aktivity podřízeny. Jeho osobnost přitom není nahlížena izolovaně, ale v širších souvislostech vývoje socialistické právní vědy v padesátých a šedesátých letech.

Klíčová slova:

Zdeněk Mlynář, Ústav státu a práva ČSAV, socialistická právní věda, věda o státu a právu, socialistická právní teorie, optimální model politického systému